

Pædagogisk målsætning og værdier
i
Børnegården Kværs.
Et hus i bevægelse

Redigeret april 2014.

Med udgangspunkt i

Dagtilbudsloven, af 1. jan. 2008,
formålsparagraf § 7

og

Sønderborg kommunes børnepolitik
*kerneverdier: tryghed, trivsel, flow, engagement,
meningsfuldhed.*

har Børnegården Kværs udarbejdet følgende:

VORES VISION I BØRNEGÅRDEN KVÆRS

Børnegården Kværs ønsker at være et fyrtårn i Sønderborg kommune indenfor idræts børnehaver.

Vi vil være en børnehave hvor bevægelse er en naturlig del af hverdagen.

Børnene skal være selvhjulpne og bevidste om brugen af deres krop.

Det skal være synligt for alle, at bevægelse er den røde tråd gennem vores pædagogiske læreplan.

VORE MÅL I BØRNEGÅRDEN KVÆRS

Børnegården skal være et rart sted at være hvor vi møder hinanden positivt og anerkendende i et rummeligt miljø.

Her er plads til forskelligheder og vi ser barnets kompetencer som dets ressource.

Børnene skal tilegne sig sociale kompetencer hvor udvikling og læring foregår i samspil med andre.

Pædagogikken skal bl.a. gennem leg og bevægelse understøtte barnets nysgerrighed og give mulighed for at eksperimentere, og fordybe sig samt styrke dets selvværd og mod på livet.

Vi vægter samarbejdet mellem dagpleje børnehaver, skole og SFO højt for derigennem at understøtte den gode overgang.

KERNEVÆRDIER I BØRNEGÅRDEN KVÆRS

Glæde, fællesskab og bevægelse

Glæde gennem bevægelse, nærvær, tryghed og positive oplevelser.

Fællesskab gennem omsorg, medansvar, medindflydelse, fælles opmærksomhed og empati.

Bevægelse gennem leg, idræt, "tur ud af huset" og ved at udfordre motoriske færdigheder individuelt.

Som børnehaver i et lille lokalt samfund vægter vi at være et åbent og indbydende hus, hvor alle i nærmiljøet føler sig velkomne.

Pædagogiske principper i Børnegården Kværs

Redigeret april 2014.

- Børnegårdens pædagogiske arbejde skal til enhver tid, bygge på nationale og kommunale politiske krav, samt børnehavens vedtagne politikker.
- Forældresamarbejdet bygger på en forældresamarbejdspolitik, for at tilgodese det vi er fælles om, nemlig barnets trivsel og udvikling. (Se bilag xx)
- Det pædagogiske arbejde skal tage afsæt i husets 4 læringsrum: Legepladsen, konstruktionsområdet, spilleområdet og det kreative område. De pædagogiske tilbud skal bestå af planlagte og spontane aktiviteter samt fri leg. Aktiviteterne struktureres i en dags- og uge rytme, eller længerevarende projekter. Aktiviteterne skal give rum til medbestemmelse og medansvar. Aktiviteterne kan foregå på tværs af børnenes alder eller aldersopdelt, for at tilgodese børnenes alsidige udvikling, interesser, relationer, ressourcer og kompetencer.
- Børnegården er opdelt i 3 spise-/basisgrupper (Krudtuglerne, Spillopperne og Akrobaterne). For at give barnet en god start i børnehaven, er krudtuglerne indslusningsgruppen, som tilgodeser barnets behov for ekstra tryghed og omsorg. Børnene flyttes til Spillopperne eller Akrobaterne når de er klar til dette. Året før børnene starter i børnehaveklassen deltager børnene i førskolegruppen. Børnene skal derudover have mulighed for at bevæge sig frit rundt i huset, samt på legepladsen.
- Børnene skal tilegne sig en begyndende erfaring, og forståelse for lokale, nationale, internationale og personlige særpræg, samt deres betydning. Herunder vægter vi årligt tilbagevendende traditioner.
- Vi skal kontinuerligt have fokus på børnenes fysiske og psykiske læringsmiljø, herunder deres læringsstile. Børnenes læring skal ligeledes tage udgangspunkt i nærmiljøets muligheder.
- Der skal være et højt informationsniveau omkring aktiviteter og børnenes hverdag via bl.a. infotavlen, nembarn, medieskærme og temaudstillinger.

Pædagogisk Læreplan for Børnegården Kværs

Redigeret april 2014

Børne- og læringssyn

Vi ser på barnet som et kompetent individ med lyst til at lære. Barnets læring skal tage udgangspunkt i dets ressourcer, kompetencer og interesser.

1. Personlige kompetencer

Mål

Det er vores mål, at barnet

- Oplever tryghed, ved glæde og omsorg.
- Bliver set, hørt, accepteret og respekteret.
- Indgår i positive relationer og oplever at være en vigtig del af fællesskabet.
- Mærker egne grænser - lærer at sige til og fra overfor andre.
- Bliver fortrolig med forskelligartede følelser.
- Udvikler selvforståelse og selvværd.
- Erfarer og accepterer, at vi er forskellige og at vi kan noget forskelligt.
- Deltager i aktiviteter.
- Lærer at holde initiativer tilbage for at give plads til andre.
- Lærer om hensigtsmæssig adfærd i og udenfor børnehavens område.
- Lærer om personlig hygiejne og bordskik, samt tilstræbe renlighed hos blødbørn.

Metode

Det vil vi gøre ved at

- Styrke barnets selvværd gennem en anerkendende tilgang og succesoplevelser.
- Snakke om og benævne barnets følelser.
- Støtte barnet i at være selvhjulpnen.
- Støtte barnet i, at sige til og fra.
- Møde barnet ligeværdigt.
- Give barnet redskaber til selv at håndtere konflikter.
- Behandle legetøj og andet med respekt.
- Vise, glæde i mødet med barnet
- Støtte og vejlede børnene i egne valg.
- Støtte og vejlede barnet i samværet med andre børn.
- Udfordrer og støtter barnet i at afprøve nye grænser og handlinger.
- Ved samling, at støtte det enkelte barn i at stå frem for en gruppe og lærer at lytte til hinanden.
- Positiv atmosfære for selv at få en positiv tilgang til tilværelsen.

2. Sociale kompetencer

Mål

Det er vores mål, at barnet

- Lærer at lytte til andre
- Lærer at acceptere hinandens forskelligheder.
- Lærer at etablere, vedligeholde og afslutte samspil.
- Opbygger evnen til at dele, låne og vente.
- Oplever et miljø præget af gensidig respekt, tolerance, ligeværd og tillid.
- Lærer at vente på tur og derved udskyde sine behov.
- Lærer at motivere sig selv
- Lærer af have kontrol over sine impulser
- Lære at udtrykke og udvikle evnen til empati.
- Lærer at løse konflikter ud fra deres aktuelle alderstrin

Metode

Det vil vi gøre ved at

- Lære barnet at dele med andre
- Omgangstonen og samværet skal være ligeværdigt.
- De voksne skal af børnene opleves som lyttende og lydhøre.
- Skabe mulighed for at udforske og fordybe sig i samspil med andre børn.
- Lave regelspil/ lege.
- Skabe rum til ro og uforstyrrelighed til samspil mellem børnene, samt dannelsen af nye venskaber.
- Støtte barnet i at sætte ord på følelser og handlinger.
- Afholde samling 4 dage ugentligt.

3. Krop og bevægelse

Mål

Det er vores mål, at barnet

- Får kendskab til egen krop og dens funktioner
- Kan beherske grov og finmotoriske færdigheder.
- Kan aflæse andres kropssprog.
- Oplever glæde ved bevægelse.

Metoder:

Det vil vi gøre ved

- Sansemotoriske berøringer
- Gennem bevægelse med fokus på motoriske færdigheder
- At tale om kropssprog i planlagte, såvel som spontane aktiviteter.
- At gå ture i forskelligt terræn.
- Planlagte og spontane lege på legepladsen.
- Klippe/ klistre aktiviteter.
- Modellervoks.
- Motionsløb.
- I samarbejde med idrætsforeningen at bruge hallen og de omkring liggende faciliteter som et femte lærings rum
- Lave en motorik gruppe
- Lave tværfagligt samarbejde

4. Sprog Sprogpakken – sønderborg kommune

Overordnede mål for hele børnegruppen

- At børnene lærer at kommunikere via et verbalt alderssvarende sprog mht. form, funktion og indhold.
- At børnene får en begyndende fornemmelse for skriftsprogs form, funktion og indhold.
- At børnene har mulighed for at lære sprog i alle læringsrum.
- at deres sprog tilegnes på egen hånd i den frie leg, i aktiviteter sammen med andre børn og voksne, samt i aktiviteter hvor den voksne går foran barne

Delmål for Krudtuglerne

- At børnene kan udtrykke basale følelser og behov via det verbale sprog for herigennem at føle sig forstået.
- At børnene gennem dialogen udvikler deres ekspressive sprog på lyd, ord og sætningsniveau, herunder et begyndende kontekstuaafhængigt sprog.
- At børnenes impressive sprog udvikles bl.a. at høre og forstå personlige henvisninger, samt en begyndende forståelse for kollektive beskeder.
- At børnene får oplevelser med sproget som et socialt virkemiddel bl.a. hvordan sproget bruges til at skabe samspil og forholde sig til konflikter og afvisninger.
- At børnene udfordres til sproglig kreativitet, og begyndende skriftlig kreativitet.
- At børnene udvikler deres fin og grov motorik.
- At børnene tilbydes oplevelser i nærmiljøet som udgangspunkt for sproglig udvikling.
- At børnene gennem pædagogisk dokumentation har mulighed for at udvikle deres sprog.

Delmål for Akrobaterne og Spilopperne

- At børnene gennem sproget kan udtrykke empati og sætte ord på det de oplever.
- At børnene tilbydes oplevelser i og udenfor børnehavens nærmiljø som udgangspunkt for sproglig udvikling.
- At børnene på egen hånd kan bruge sproget i deres sociale og personlige udvikling bl.a. til igangsætte, udvikle og vedligeholde leg.
- At børnene udvikler sig pragmatisk dvs. forstår at bruge de rette sproglige virkemidler i en given situation.
- At børnene udvikler et kontekstuaafhængigt sprog herunder forståelse for sproglig abstraktion
  - Forhold til årsag/virkning.
  - Forhold til at bruge sproget planlæggende eks. i konfliktløsning.
  - Forhold til at reagere adaptivt eks. Kollektive beskeder.
- At børnene udfordres til skriftlig kreativitet, for herigennem at kunne danne erfaringer.
- At børnene udvikler deres fin og grovmotorik, med special fokus på håndmotorik.

Metoder:

I det fysiske og psykiske miljø

- Fri adgang til farver, papir, sakse etc.
- Billeder og plancher skal ned i børnehøjde.
- Adgang til bøger.
- Navn på garderobepladsen.
- Info skærm med billeder fra dagens gang.
- Adgang til egen mappe med tegninger, billeder og sange.
- Mulighed for at lytte til musik/ historiefortællinger på CD.
- Fri adgang til spil, puslespil etc.
- Fokus på børnenes interesser og kognitive udvikling.
- Adgang til små afgrænsede legemiljøer eks. dukkekrog eller bil rum, som giver mulighed for fordybelse og erfaringer.
- Der er mulighed for at lytte og læse i læsehjørnet.
- Dialogisk læsning i større og mindre grupper

Planlagte aktiviteter

- Vi bruger nær og fjernmiljø til eks. Tur på biblioteket, udflytterbørnehave.
- Vi holder daglig samling – tid og rum til at synge, sanglege, rim/remser.
- "Trin for trin" - fokus på den følelsesmæssige udvikling.
- Sproglige – fokus på sprogets form, funktion eller indhold.
- Styrke Skriftsproget og fortæller sproget – til barnets mappe
- Motorik.
- Emneforløb/emneuger.
- Sprogvurdering -3 og 5 år, trass
- Tværfagligt samarbejde – talepæd.
- Sproggruppe

I hverdagens samvær

- De voksne er lydhør og giver barnet plads til at ytre sig.
- De voksne sætter ord på egne og børnenes handlinger eks. I garderoben.
- De voksne sætter ord på tanker og følelser.
- De voksne tilbyder hjælp til konfliktløsning og tager alle henvendelser seriøst.
- De voksne stiller spørgsmål der får børnene til at reflektere, gøre sig erfaringer med, og udforske sproget.
- I områderne tilbydes der dagligt aktiviteter som højtlesning, spil, kreative og konstruktive udfoldelser og lege udenfor.
- På legepladsen er de voksne aktive dvs. ser sproglige udviklingsmuligheder i børnenes leg – støtter og udvikler børnenes lege.
- Vi tager på spontane ture til skov og bruger nærmiljøet.
- Børnene involveres i hverdagens praktiske gøremål – madlavning, borddækning, oprydning etc.

5. Naturen og naturfænomener

Mål:

Børnene skal have mulighed for

- At barnet tilegner sig kendskab til naturen, skov og strand, samt andre naturformer..
- .At barnet får en viden omkring sundhed, ernæring og .....
- At får en viden omkring hvordan og hvorfor vi passer på naturen (ex. Affald og forurening, samt at slukke for unødvendig brug af vand og lys).
- At få forståelse, hvad vi kan bruge naturen til.
- At få kendskab til de mest kendte dyr og planter der findes i Danmark.
- Begyndende alderssvarende kendskab til
- Formerne firkant, cirkel og trekant.
- farver, samt nuancerne lys og mørk.
- Tallene 1-10.
- Ugedagens og månedernes navne.
- Fornemmelse for årstiderne.
- Begreb om størrelser og mængder.

Metoder:

Det vil vi gøre ved

- Gå ture og lege i skoven.
- Samle og bruge naturmaterialer i pædagogiske aktiviteter.
- Slå op i bøger og finde ud af hvad materialerne hedder.
- Dyrke køkkenhave, blomster.
- Arbejde med "De fire elementer" – ild, jord, vand og luft
- Samlinger med emner omkring natur
- Lave bål mad.
- Lave bål og se hvad der kan brænde.
- Lave spil og puslespil der omfatter natur og naturens gang.
- Aktiviteter i træ værkstedet/sløjd.

Det fysiske miljø

- Plakater/ samtalebilleder i børnehaven, med tal, mængder former, farver og størrelser.
- Spil og konstruktionslegetøj med logisk-matematiske kategorier
- Tegnemateriale/ talskabelon

I spontane og planlagte aktiviteter

- Børnene bliver inddraget i de praktiske gøremål.
- Spiller spil.
- Eksperimenterer og konstruerer.
- Spiller computerspil med logisk – matematiske begreber.
- Inddraget i de enkelte temaer

6. Kulturelle udtryksformer og værdier

Mål:

Børnene skal have mulighed for at

- Lege alene, sammen med venner eller sammen med en gruppe børn.
- Afprøve forskellige udtryksformer, eks. Tegne, klippe/klistre, lege i sandkassen, sjippe, cykle, læse, lave rim og remser mm.
- Se og selv spille teater.
- Lytte til og selv spille musik.
- Danne erfaring med IT.
- Få en begyndende forståelse for en verden udenfor Kværs, ligesom de skal have en begyndende forståelse for at Kværs er en del af Sønderborg Kommune, af Sønderjylland, af Danmark og som igen er den del af Verden.

Metoder:

Det vil vi gøre ved

- Daglig samling med f.eks. gamle og nye sange, rim og remser, sanglege, fortællinger, højtlesning.
- Værkstedaktiviteter (tegne, male, forme i ler, arbejde i træ mm.) – både børnenes egne ideer og hvor den voksne er inspirator.
- Ture, aktiviteter og oplevelser ud af huset.
- Oplysende plakater forskellige steder i børnehaven.
- Årligt tilbagevendende traditioner, (F.eks. børnenes fødselsdage, julegudstjeneste i kirken, fastelavn og påsketraditioner)
- At lytte og bevæge sig til forskellige former for musik.
- At børnene har gode muligheder for at bevæge sig ude og inde.
- Der skal være forståelse for den kulturelle og familiemæssige sammenhæng barnet er vokser op i.

7. Børn der har brug for særlig opmærksomhed og støtte

Oplever vi at der er et barn i børnegruppen som har brug for ekstra hjælp eller støtte, kontaktes forældrene altid som de første. For at kunne yde barnet hjælp og støtte så hurtigt som muligt, tages børneparaplyen i brug for at få indblik i barnets problemstilling. Findes det nødvendigt, kontaktes andre faggrupper ved hjælp af Børneparaplyen, til at udrede barnets problemstilling. I samråd med forældrene aftaler vi derefter hvilken form for hjælp og støtte barnet har brug for.

Mål

- Hurtig indsats overfor barnets problemstilling.
- At barnet trives med sig selv og som en del af gruppen.
- At barnet gennemgår en løbende udvikling i forhold til sin problemstilling.
- Positivt forældresamarbejde.

Efter barnets behov, kan gøres brug af følgende metoder

- Ekstra motorik.
- Ekstra sprogræning.
- Give barnet ekstra opmærksomhed, støtte og kontakt i dagligdagen.
- Indstilling til resurser pædagog, talepædagog, fysioterapeut, psykolog eller lign.
- Løbende kontakt til forældrene.

De mål og metoder der er opsat i de øvrige 6 læreplanstemaer, er også gældende for denne gruppe børn.